

**Suomen Caritas - Caritas Finland
Toimintakertomus 2022**

1. Johdanto

Suomen Caritas ry - Caritas Finland rf on vuonna 1960 perustettu katolinen avustus- ja kehitysyhteistyöjärjestö, joka tekee työtä kaikkein haavoittuvimpien ja syrjäytymisvaarassa olevien ihmisten ja ryhmien parissa. Suomen Caritas on osa kansainvälistä Caritas-verkostoa ja on jäsenenä Caritas Internationaliksessa ja Caritas Europassa.

Suomen Caritas on hankekumppani kehitysyhteistyöhankkeissa, ottaa osaa kansainvälisiin hätäapukeräyksiin ja toimii Suomessa erityisesti maahanmuuttajien kotouttamistyössä. Suomessa pääpainona on työllisyyskysymykset ja työelämässä tarvittavien taitojen vahvistaminen. Yhdistyksellä on oma toimistotila vuokrattuna Helsingissä osoitteessa Kuusitie 6.

2. Avustustyö

2.1 Kehitysyhteistyö

Suomen Caritaksella on ollut vuonna 2022 kehitysyhteistyöhankkeet Keniassa ja Myanmarissa. Nämä kohteet ovat saaneet Ulkoministeriön kehitysyhteistyötukea. Ulkoministeriö päätti rahoittaa vuonna 2022 kahta uutta Suomen Caritaksen kehitysyhteistyöhanketta, jotka alkavat vuonna 2023.

Myanmar

Suomen Caritaksen kehitysyhteistyöhanke Nuorista ympäristöoikeudenmukaisuuden suunnannäyttäjiä Myanmarissa alkoi vuonna 2021. Hanke saa ulkoministeriön tukea ja se jatkuu vuoden 2023 loppuun saakka. Hanke toteutetaan yhdessä paikallisen järjestön ja Englannin ja Walesin Caritas-järjestö CAFOD:n kanssa. Hankkeen tarkoituksena on tukea nuoria, naisia, yhteisöjohtajia, paikallisia yhdistyksiä sekä kansalaisjärjestöjä vastaamaan yhteisöjen tarpeisiin ja edistämään ympäristöoikeudenmukaisuutta ja kestävää elämäntapaa eri puolilla Myanmaria.

Vuonna 2022 Myanmarissa järjestettiin ruohonjuuritason johtajuuskoulutus sekä muita koulutuksia riippuen Myanmarin eri alueiden tarpeista. Koulutuksia järjestettiin esimerkiksi maamiinujen tunnistamisesta, ensiavusta, ekologisten vesisuodattimien tekemisestä sekä luomuviljelystä. Koulutuksiin osallistui yhteensä 304 ihmistä. 15 henkilöä ja 28 maanviljelijää saivat pienen rahoituksen omalle yhteisölähtöiselle projektilleen. Yhteensä projekti saavutti vuonna 2022 suoraan 560 henkilöä ja epäsuorasti 2301. Kokonaisuudessaan projektin suorat hyödynsaajat ovat nyt 1226 henkilöä ja epäsuorasti 6021 henkilöä. Hanke jatkuu vuoden 2023 loppuun saakka.

Kenia

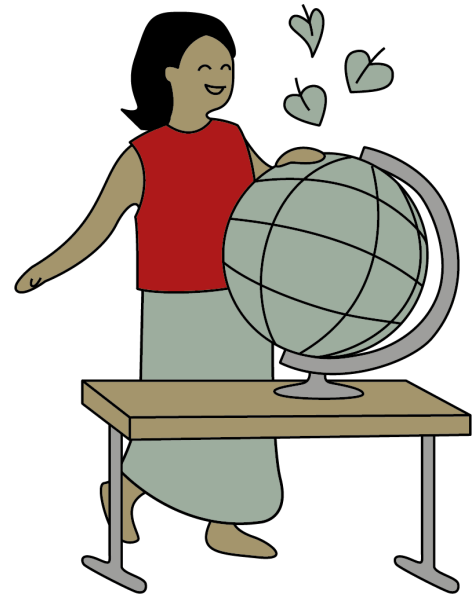
Suomen Caritas aloitti vuonna 2021 ulkoministeriön tuella kehitysyhteistyöhankkeen Ruokaturvaa ja parempaa toimeentuloa turkana-naisille Kangatohan ja Kerion alueilla Turkanan maakunnassa, Keniassa. Turkanan maakunta on Kenian köyhimpiä alueita, ja hankkeella tuetaan paimentolaiskansaan kuuluvien naisten elinkeinoja ja ruokaturvaa perustamalla naisten ryhmiä ja tarjoamalla koulutusta vuohienhoidossa, korinpunonnassa sekä mehiläistenhoidossa ja hunajan valmistuksessa. Hanke toteutetaan yhteistyössä paikallisen Caritas Lodwarin kanssa ja mukana hankkeessa ovat myös Inter-Cultur ry ja Mifuko Oy.

Vuonna 2022, Turkanassa asennettiin 15 mehiläispesää. Aikaisempien vuosien koulutukset ja asennetut mehiläispesät kantoivat hedelmää ja hunajaa kerättiin mikä lisäsi naisten tuloja. Korien tekemiseen liittyvät koulutukset toteutettiin jo 2021, mutta vuonna 2022 järjestettiin seuranta ja lisäkoulutusta, jotta varmistetaan korien laatu. 2022 koulutettiin 180 naista vuohien kasvatuksesta kuudessa kylässä. Jokaiseen kylään ostettiin myös 2 vuohia, jotta saadaan monipuolistettua paikallista vuohikantaa. 120 naista saivat mikrolainan, jolla he mm. perustivat pieniä kauppoja yhteisöihinsä. Voitoilla naiset ostivat perustarpeita, ruokaa sekä maksoivat lastensa koulunkäyntiä. Yhteensä hankkeessa on tavoitettu tähän mennessä 720 naista.

Hanke jatkuu vuoden 2023 loppuun saakka.

Indonesia

Vuoden aikana jatkettiin tukea Penghiburin lastenkodin toiminnalle Indonesiassa. Taustalla aikaisemmin vaikuttanut kummiyhdistys on lopettanut toimintansa. Osa yhdistyksessä toimivista kummeista ja yhteistyökumppaneista siirtyi tukemaan lastenkodin toimintaa Suomen Caritaksen kautta. Varainhankintaa tehtiin myös yhteistyössä Sääksmäen seurakunnan kanssa. Vuoden aikana lastenkodin toimintaan kerättiin varoja yhteensä 3500 €.

2.2 Kotimaan työ

Ohjaus- ja neuvontatyö

Toiminnan keskiössä on suora ohjaus- ja neuvontatyö sekä ihmisten osallistaminen eri aktiviteettien kautta. Ihmisiä autetaan erilaisissa kysymyksissä koskien sosiaaliturvaa, terveyspalveluita sekä asumista ja työllistämistä. Vuonna 2019 käyttöön otettiin työn tueksi Caritas Italianan kehittämä asiakastietojärjestelmä Ospoweb, jotta pystytään paremmin seuraamaan ja kartoittamaan eri avuntarvitsijoiden tarpeita ja käyntimääriä. Ospowebiin kirjattiin yhteensä 54 yhteydenottoa. Näistä 24 oli sähköpostitse eripuolilta maailmaa tulleita yleisluonteisia kyselyjä Caritaksen mahdollisuudesta auttaa jossakin henkilökohtaisessa haasteessa. Loput olivat tarkempaa sosiaalityön neuvontaa, tukea ja ohjausta vaativia yhteydenottoa. Tänä vuonna esille nousi erityisesti avustuspyynnöt kotimaasta henkilöiltä ja perheiltä, jotka kärsivät äkillisestä hintojen noususta sekä Ukrainasta tulleilta pakolaisilta ja ukrainalaisilta, jotka suunnittelivat Suomeen tuleamista.

Ystävyyden kahvilat ja retkitoiminta

Ystävyyden kahvila ja retket ovat kaikille avointa toimintaa, jonne voi tulla mukaan spontaanisti ja matalalla kynnyksellä saamaan apua sekä mieltä askarruttaviin kysymyksiin että saamaan seuraa ja mielekästä tekemistä. Toiminnasta vastaa sosiaalineuvoja Hannele Liukkonen. Sosiaalineuvojan rinnalla auttavat vapaaehtoiset ja muu toimiston väki. Erityisenä kohderyhmänä ovat yksinäiset ikäihmiset, työttömät ja maahanmuuttajat. Ystävyyden kahvila kokoontui 11 kertaa. Kävijöitä oli keskimäärin 6–7 henkeä /kerta. Museoretkiä oli 3 ja lisäksi Caritas tuki lasten retkeä Hoplopiin. Retkille osallistui keskimäärin 4 henkilöä/kerta. Retken päätteeksi Caritas tarjosi osallistujille lounaan tai kahvit. Nämä juttuhetket ovat osoittautuneet tärkeiksi retken jälkeen. Monet retkeläiset eivät käy juurikaan käy missään tai ulkona syömässä, joten yhteinen ruokailu tuo myös juhlaa arjen keskelle ja kaivattua vaihtelua.

Ystävähavilan lisäksi Caritaksen toimistolla järjestettiin kaksi kertaa kansainvälinen kahvila, jossa sai keskustella espanjaksi, portugaliksi tai espanjaksi. Niihin osallistui keskimäärin viisi ihmistä / kahvilatapahtuma. Ystävähavila- ja retkitoiminta rahoitetaan Sininauhaliiton järjestöavustuksen turvin. Vuonna 2022 avustus oli 5 000 €. Ekumeeninen vastuuviikko järjestettiin lokakuussa ja sen teemana oli kohtuullisuus. Viikon aikana pohdittiin, mitä voimme tehdä eläksemme kohtuullisempaa ja kestävämpää elämää. Aihetta tarkasteltiin YK:n kestävän kehityksen tavoiteohjelma Agenda 2030:n kautta. Caritas järjesti 25.10.2022 Vastuuviikon Ystävyyden kahvila -tapahtuman, jossa keskustelimme Vastuuviikon teemasta sekä siitä, miten Caritas tukee toiminnallaan kestävä kehitystä Keniassa kehitysyhteistyöhankkeemme kautta. Mukana oli myös Vastuuviikon koordinaattori Sarah Tiainen Suomen ekumeenisesta neuvostosta.

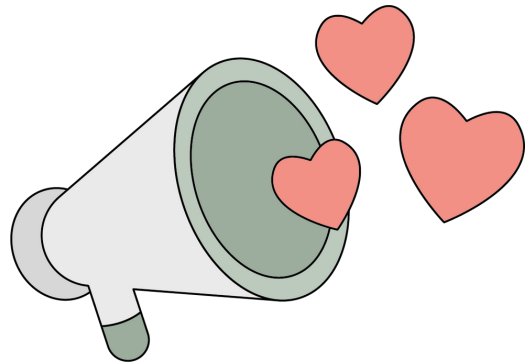
Hävikkiruokajakelu

Suomen Caritas kuuluu Helsingin kaupungin Stadin safka - hävikkiruokaterminaalin jakajiin, ja yhdistyksen kautta jaetaan kaksi kertaa kuukaudessa hävikkiruokaa ulos noin 30 kassia kerrallaan kotitalouksille. Vuoden aikana jaettiin yli 500 ruokakassia. Ruokajaosta ilmoitetaan ruoka-apu.fi -sivustolla.

Moni ruokajakelussa käynyt vieraili myös Caritaksen kierrätysvaatemylässä, josta he saivat vaatteita itselleen ja perheelleen.

Ruokalahjakortit ja leirituki

Caritas antoi suoraa tukea vähävaraisille kotitalouksille ruokalahjakorttien ja leirituen muodossa. Ruokalahjakorttien arvo oli yhteensä 4300 €. Lahjakortit olivat arvoltaan 40 € tai 70 €.

Lasten leirejä tuettiin yhteensä 3650 eurolla. Tuki mahdollisti lasten ja nuorten osallistumisen leireille.

Young Caritas

Nuorten Young Caritas -ryhmän toimintaa koordinoi hallituksen jäsen Meisa Dano yhdessä toimiston kanssa. Ryhmän toiminnassa on mukana 15–20 nuorta. YoungCaritaksen vapaaehtoiset ovat olleet aktiivisia muun muassa hävikkiruokajakelussa ja erilaisissa Caritaksen tapahtumissa. Vapaaehtoiset olivat myös mukana järjestämässä Caritaksen tapahtumia, kuten marrasmarkkinoita, sekä auttoivat luostarituotteiden markkinoinnissa.

Joulukuussa 2022 nuoret toteuttivat oman jouluprojektinsa ”jouluiloa ja rauhaa Helsingin kodittomille”. Projektin aikana nuoret vapaaehtoiset askartelivat joulukortteja ukrainalaisille lapsille ja Helsingin kodittomille. Jouluprojektia varten saatiin kuivaruokaa Helsingin kaupungin hävikkiterminaalista ja hankittiin hygieniatuotteita saaduilla avustuksilla. Jouluprojekti päättyi lauantaina 17.12., kun nuoret jakoivat joululahjoja ja kortteja Herttoniemen hätämajoituksessa kodittomille. Lahjoja jaettiin 56 kpl.

Caritas kauppa

Suomen Caritas käynnisti yhteistyön yritys Inditex kanssa vuonna 2020. Yhteistyön tuloksena jokaisessa Suomen kuudessa Zara myymälässä on Caritas kierrätyslaatikko, jonne voi jättää kierrätykseen meneviä vaatteita ja muita tavaroita. Inditex yritys järjestää logistiikan ja säännöllisen kierrätyslaatikoiden tyhjennyksen Suomen Caritaksen toimitiloihin, jossa ne lajitellaan edelleen myyntiin, korjattaviin ja eteenpäin annettaviin sekä hävitettäviin vastuullisesti kierrättäen. Vaatteiden myynti tapahtuu Caritaksen omassa kaupassa, jossa ne korjataan ja myydään eteenpäin edullisin hinnoin tai lahjoitetaan tarvitseville.

Inditex yhteistyöhön sisältyy sosiaalinen hanke, jonka ideana on työllistää vaatteiden käsittelyyn henkilöitä. Suomen Caritaksen kohderyhmää ovat maahanmuuttajataustaiset, joille annetaan mahdollisuus työllistyä hankkeen kautta. Työjaksojen aikana he opettelevat suomen kieltä, oppivat vaatteiden korjausta, käsittelyä ja kaupan pyörittämistä turvallisessa ympäristössä vahvistaen näin työelämän taitoja myöhempää työuraa silmällä pitäen.

Suomen Caritas solmi erillisen sopimuksen Helsingin kaupungin kanssa marraskuussa 2020, jossa olemme sitoutuneet ottamaan tähän pilottiin kuntouttavasta työtoiminnasta henkilöitä työkokeiluun. Ensimmäinen työkokeilija aloitti marraskuussa 2022. Hän oli harjoittelussa jo keväällä 2022.

Suomen Caritas jatkoi myös luostarituotteiden myyjänä sekä kivijalka kaupassa että verkossa. Muita tuoteryhmiä ranskalaisten saippuoiden ja käsi-, jalka- ja lihaskipuun tarkoitettujen voiteiden lisäksi, ovat kahvi, keramiikka Keski-Amerikasta, Mifukon kenialaiset korit ja aterimet, ruusukot ja muut kristilliset esineet.

Caritas myi laadukkaita pääsiäiskynttilöitä jo toista kertaa vuonna 2022.

3. Tapahtumat ja keräykset

Tapahtumat

Suomen Caritas ottaa osaa erilaisiin tapahtumiin mahdollisuuksien mukaan sekä järjestää myös omia. Caritaksen omia myyntitapahtumia olivat pääsiäisbasaari ja Marrasmarkkinat. Pääsiäisbasaari järjestettiin 10.4.2022 ja Marrasmarkkinat 20.11.2022. Kumpikin tapahtuma järjestettiin Helsingissä Pyhän Henrikin seurakunnan tiloissa ja/tai puutarhassa. Myyntituotteina ovat pääasiassa luostarituotteet.

Caritaksella oli lisäksi myös oma myyntipöytä Anglikaanisen seurakunnan Christmas Basaarissa 3.12.2022. Joulukuussa Caritas-kauppa oli iltapäivään auki neljänä iltana.

Paastokeräys 2022

Paastokeräys 2022 tuki Suomen Caritaksen hanketta Keniassa, joka toteutetaan yhteistyössä Caritas Lodwarin, Interculturin ja Mifukon kanssa. Hanke tukee naisia Turkanan alueella uusien elinkeinojen löytämisessä äärimmäistä kuivuudesta kärsivällä alueella. Keräyksen tuotto oli 11 240,58 €.

Adventtikeräys 2022

Vuoden 2022 Adventtikeräyksen teemana oli Auta pienviljelijöitä Kongon Demokraattisessa tasavallassa. Keräys toteutettiin yhteistyössä Norjan Caritaksen kanssa. Adventtikeräys tukee Norjan Caritaksen elintarviketurvaohjelmaa, jossa pienviljelijät ovat onnistuneet lisäämään

sekä tuotantoa, tuloja että aterioiden määriä. Ohjelma on lisännyt ilmastoölykkäiden maataloustekniikoiden käyttöä, lukutaitoa ja naisten osallistumista maataloustuotantoon ja osuuskuntiin. Luku- ja kirjoitustaidon ansiosta he omaksuvat uusia oppeja helpommin, mikä voi tarjota pääsyn sekä markkinoille että osuuskuntiin ja lisätä tuloja.

Näiden lisäksi Caritaksen Facebook-sivulla oli vuonna 2022 yhteensä 12 varainkeruukampanjaa. Niistä kolme oli Caritaksen omia: Keniaan, lasten ja nuorten leirimaksuihin ja ruokalahjakortteihin. Yhdeksän keräystä olivat yksityshenkilöiden käynnistämiä keräyksiä.

Ukrainan hätäapukeräys

Suomen Caritas avasi muiden järjestöjen tapaan hätäapukeräyksen Ukrainan sodan käynnistyttyä. Keräyksen tuotto oli 50 541€. Apu ohjattiin ukrainalaisten Caritas järjestöjen Caritas Spesin ja Caritas Ukrainan kautta. Keräys jatkuu edelleen vuonna 2023.

4. Vaikuttamistyö ja verkostot

Suomen Caritas on Suomen Ekumeenisen Neuvoston (SEN) kumppanuusjärjestö ja Caritas tekee aktiivista yhteistyötä SEN kanssa. Caritaksella on nimetyt edustajat jaostoissa: Nuorisajaostossa Meisa Dano ja Yhdenvertaisuusjaostossa Larissa Franz-Koivisto, yhteiskunnallisten asioiden jaostossa Larissa Franz-Koivisto ja paikallisekumenian jaostossa Adriana Saarialho. Jaostojen kautta järjestetään erilaisia tapahtumia ja seminaareja, joihin otetaan osaa mahdollisuuksien mukaan.

Yhdenvertaisuusjaosto järjesti Kohtuullinen tulevaisuus kaikille -seminaarin, johon Suomen Caritaksen nuorten ryhmä (YoungCaritas) valmisti työpajan. Työpajassa käsiteltiin tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta sekä lasten ja nuorten elämää epätasa-arvoisessa maailmassa. Työpajassa käytettiin Samanarvoinen elämäni -hankkeen materiaaleja.

Suomen Caritas on lisäksi Fingo ry:n ja Sininauhaliiton jäsen. Vuonna 2022 Caritaksen pääsihteeri Larissa Franz-Kovisto valittiin Sininauhaliiton hallituksen jäseneksi. Yhteistyötä lisättiin myös luterilaisen avustusjärjestön Kirkon ulkomaan avun kanssa. Larissa Franz-Koivisto aloitti KUA:n hallituksen asiantuntijajäsenenä. Lisäksi yhdistys on Suomen köyhyyden ja syrjäytymisen vastaisen verkoston (EAPN-FIN) jäsen.

Kansalaisjärjestöt aloittivat maaliskuussa 2022 verkostoitumisen Ukrainan ja ukrainalaisten tukemiseksi. Suomen Caritas oli mukana tässä verkostossa.

Caritas ottaa osaa säännöllisesti eri kannanottoihin ja vetoomuksiin yhdessä muiden järjestöjen ja verkostojen kautta.

Tärkein verkosto on kuitenkin Caritas Europa, jonka kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä vaikuttamisen saralla. Caritas Euroopan alatyöryhmissä meillä on nimetyt edustajat nuorten työryhmässä Osmo Vartiainen ja sosiaalipoliittisessa työryhmässä Hannele Liukkonen. Young Caritaksen edustajia osallistui Caritas Euroopan järjestämiin koulutuksiin ja seminaareihin. Työntekijät ottivat myös osaa Caritas Euroopan strategiseen suunnitteluun eri Caritas järjestöjen tukemiseksi sekä viestintäseminaariin.

5. Globaalikasvatus ja tiedotus

Suomen Caritas tiedotti jäseniään tulevista tapahtumista ja keräyksistä uutiskirjeissä, verkkosivuilla sekä sosiaalisessa mediassa. Muita hiippakuntalaisia tavoitettiin Fides-lehden, tapahtumien, seurakuntien ilmoitustaulujen ja sosiaalisen median ryhmien kautta. Facebookissa Caritaksella oli 1000 seuraajaa vuoden 2022 lopussa. Määrä on hieman kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna. Samat sisällöt on julkaistu lähes aina sekä Facebookissa että Instagramissa. YoungCaritaksella on myös oma Instagram-tili.

Samanarvoinen elämäni

Suomen Caritaksella oli oma Samanarvoinen elämäni -hanke, joka sai Ulkoministeriön Viestinnän ja globaalin kasvatuksen tukeavuosina 2021–2022. Hankkeen rahoja oli mahdollista käyttää aloittamisen viivästymisen vuoksi maaliskuun 2023 loppuun asti. Siihen kuului lähes kaksikymmentä bangladeshilaisen valokuvaajan GMB Akashin kuvaa ja niihin liittyvää tarinaa. Kuvien lisäksi hankkeeseen kuuluu pohdintamateriaali, joka liittyy eriarvoisuuteen ja sen vähentämiseen.

Vuonna 2022 hankkeeseen kuului kahdeksan valokuvanäyttelyä, valokuvauskilpailu ja sosiaalisen median kampanja sekä omissa että vaikuttajien omilla sosiaalisen median kanavilla. Samanarvoinen elämäni -hankkeeseen liittyvä GMB Akashin valokuvanäyttely oli esillä Maailma kylässä -festivaaleilla toukokuussa 2022. Valokuvanäyttelyn vieraskirjaan tuli nimiä yhteensä 838. On todennäköistä, että kaikki näyttelyn nähneet eivät kirjoittaneet nimeään vieraskirjaan.

KYMPPI-hanke

KYMPPI-hankkeen toinen rahoituskausi päättyi joulukuussa 2022. KYMPPI-hankkeen tavoitteena oli sitouttaa suomalaiset, kehittyvissä maissa toimivat yritykset toimimaan eriarvoisuuden vähentämiseksi. Hanke pyrkii osoittamaan, että ihmisoikeuksien kunnioittaminen ja kaikkien ihmisten yhdenvertainen kohtelu voivat olla yrityksen menestystekijöitä. Vuonna 2022 hanke järjesti yhteensä neljä tapahtumaa kestävään liiketoimintaan liittyen. Suurimmat tapahtumat olivat Nepaliin ja Tansaniaan keskittyneet maapäivät. Niissä oli mukana yrityksiä ja järjestöjä, joilla on avustus- tai liiketoimintaa kyseisissä maissa. KYMPPI-hankkessa on mukana Diakonissalaitos, Filantropia, Filoksenia ja Suomen Caritaksen kanssa. Näistä Filoksenia jättäytyi pois huhtikuussa 2022. Hanketta rahoitti Ulkoministeriö.

6. Hallinto

Caritaksen hallituksen toimikausi on sääntöjen mukaisesti neljä vuotta eli 2021-2024 ja vuosi 2022 oli toinen toimintavuosi. Vuosikokouksessa 2022 hallituksesta erosivat Stephen Arnold ja Pirketta Levón. Heidän tilalleen valittiin Mariam Dano, Francesco Ferrari ja Pekka Palokangas. Caritaksen hallitukseen kuuluivat huhtikuusta 2022 eteenpäin Suomen Caritaksen hallituksen puheenjohtaja on piispa Teemu Sippo SCJ, varapuheenjohtaja on Elie El-Khoury ja rahastonhoitaja Meisa Dano. Muut hallituksen jäsenet olivat Gloria Lapitan, isä Ryszard Mis SCJ, Katia Orellana, Mariam Dano, Pekka Palokangas, Francesco Ferrari ja Osmo Vartiainen. Hallitus kokousti vuoden aikana 6 kertaa, minkä lisäksi järjestettiin yksi strategiapäivä. Strategiapäivän aiheena oli katolinen sosiaalietiikka ja sen näkyminen Suomen Caritaksen työssä.

Jäsenistö

Suomen Caritaksella oli vuoden 2022 lopussa 327 jäsentä. Jäsenmäärän kasvu hidastui edellisvuosiin verrattuna. Vuonna 2022 oli mahdollista liittyä Suomen Caritaksen yhteisöjäseneksi.

Henkilöstö

Suomen Caritaksen pääsihteeri vuonna 2022 oli Larissa Franz-Koivisto. Caritaksen järjestökoordinaattorina toimi Adriana Saarialho. Kehitysyhteistyön asiantuntija Riikka Aartola irtisanoutui kesäkuussa ja elokuussa hänen seuraajanaan aloitti Laura Silver. Laura Koskelainen on työskennellyt globaalikasvatuksen ja viestinnän asiantuntijana toukokuusta 2021 alkaen. Järjestössä työskenteli myös osa-aikaisena sosiaalineuvojana Hannele Liukkonen. Christina Ekholm on toiminut Caritaksen controllerina oman toiminimen kautta.